

درس هشتم همدلی و همراهی «پیام آسمان نهم»

سوالات چهارگزینه ای

۱- کدام گزینه ویژگی و توصیف دوست خوب نیست؟

- (الف) برترین اندوخته و سرمایه
(ب) شمشیری زیبا
(ج) نزدیکتر از خویشاوند
(د) عامل زنده شدن روح و روان انسان

۲- دوستان خوب .....یت موجب .....

- (الف) پرورش عواطف نوع دوستی
(ب) رشد و پیشرفت اخلاق و فکر
(ج) پرورش عواطف انسان
(د) اثر پذیری بسیار آرام و تدریجی

۳- از شعر زیر کدام ویژگی دوست برداشت می شود؟

- «چون بسی ابلیس آدم روی هست
پس به هر دستی نشاید داد دست»
(الف) خیرخواه دوستانش باشد.
(ب) اهل گناه نباشد و از گناه دیگران نیز ناراحت شود.

(ج) اهل فکر و اندیشه باشد.
(د) صداقت و راستگویی

۴- توجه به سخن حضرت علی علیه السلام کدام وظایف و حدود دوستی مد نظر است؟

« کسی که از دوست خود جز فداکاری انتظار ندارد، همواره خمشگین و ناراحت است. »

(الف) نداشتن توقع بیجا از دوست
(ب) پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست

(ج) میانه روی در دوستی
(د) پرهیز از علاقه افراطی

۵- پایداری رابطه دوستی و رسیدن به ثمرات و نتایج آن بستگی به :

(الف) احترام به دوست
(ب) دوستی نکردن با افراد نادان

(ج) دوستی با اهل تفکر و اندیشه
(د) رعایت حدود و وظایف

۶- با توجه به آیه زیر چه کسانی در روز قیامت بیشتر حسرت می خورند؟

« وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا »
(الف) کسانی که با پیامبر و دین او همراه نشدند.

(ب) کسانی که در انتخاب دوست دقت نکردند.

(ج) کسانی که عیب دوستانشان را به آنها تذکر می دهند.

(د) گزینه الف و ب

۷- حضرت علی علیه السلام می فرماید : « سزاوار نیست کسی که مسلمان است با افرای بی بند و بار رفاقت کند زیرا ..... »

(الف) دور بودن از گناهان و آلودگی های اخلاقی یکی دیگر از ویژگی های مهم دوست خوب است.

(ب) او کارهای زشت خود را زیبا جلوه می دهد و دوست دارد که دوستش همرنگ او باشد.

(ج) دوست خوب و خردمند ما را در گرفتن تصمیمات درست کمک می کند.

(د) میزان تاثیری که دوستان بر اخلاق و رفتار او می گذارند اهمیت دقت در انتخاب دوستان را به خوبی آشکار می کند.

۸- انتخاب دوست در چه دورانی و چرا از اهمیت بالایی برخوردار است؟

(الف) نوجوانی - میزان تاثیرپذیری در این دوران بالاست.

(ب) نوجوانی - نوجوانان به اطرافیان خود بیشتر اعتماد می کنند.

(ج) کودکی - میزان تاثیرپذیری در این دوران بیشتر است.

(د) کودکی - به راحتی به اطرافیان خود اعتماد می کنند.

۹- بیت : « دشمن دانا بلندت می کند بر زمینت می زند نادان دوست »

به کدام یک از ویژگی های دوست خوب ارتباط دارد؟

الف) اهل فکر و اندیشه (ب) دوری از گناه (ج) خیر خواهی (د) میانه روی در دوستی

۱۰- کدام یک از موارد زیر عامل سستی پیوند دوستی نیست؟

الف) نام ناپسند نهادن (ب) نداشتن توقع بیجا

ج) مسخره کردن (د) شوخی های آزار دهنده

۱۱- امام صادق علیه السلام محبوب ترین دوستان را چه کسی معرفی فرمودند؟

الف) عیب هایش را به او هدیه دهد. (ب) در دوستی میانه رو باشد.

ج) به شخصیت دوستش احترام بگذارد. (د) از دوستش توقع بیجا نداشته باشد.

۱۲- در شعر زیر دوست شاعر به دلیل نداشتن کدام ویژگی موجب رنجش او شده است؟

« از صحبت دوستی برنجم کاخلاق بدم حسن نماید عییم هنر و کمال بیند خارم گل و یاسمن نماید»

الف) رابطه زیاد صمیمانه (ب) آراسته به زیبایی خرد

ج) اهل فکر و اندیشه (د) خیرخواه دوست بودن

۱۳- سخن حضرت علی علیه السلام که فرموده اند : « کسی که از دوست جز فداکاری انتظاری ندارد، همواره خشمگین و ناراحت

است» به کدام یک از حدود و وظایف دوستی اشاره دارد؟

الف) احترام به دوست (ب) پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست

ج) نداشتن توقع بی جا از دوست (د) پرهیز از علاقه افراطی

۱۴- انسان هایی که اهل گناه هستند و دوستان خود را نیز به گناه تشویق می کنند، به چه چیزی تشبیه شده اند؟

الف) پاره ای از آتش

ج) شمشیر زیبا اما زهرآلود (د) عامل زنده شدن روح

۱۵- با توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام محبوب ترین دوستان چه کسانی هستند؟

الف) عیب هایش را به او هدیه دهد. (ب) در دوستی میانه رو باشد.

ج) به شخصیت دوستش احترام بگذارد. (د) از دوستش توقع بی جا نداشته باشد.

سوالات صحیح و غلط

۱- اثرپذیری دوستان از یکدیگر، آرام و تدریجی است. ص غ

۲- با اعتماد به دوست واقعی می توانیم همه اسرار زندگی خود را به او بگوییم. ص غ

۳- دوست واقعی کسی است که همه خواسته های ما را برآورده می سازد. ص غ

۴- دوست واقعی اهل گناه نیست، و به گناه دیگران کاری ندارد. ص غ

۵- از مهم ترین نیازهای روحی انسان، نیاز به دوست است. ص غ

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

۱- دوستان خود را باید با معیارهایی انتخاب کنیم که، باعث رشد و پیشرفت ..... و ..... ما شود.

۲- لازمه ی دوستی پایدار رعایت ..... است.

۳- یکی از مهم ترین نیازهای روحی انسان ..... است.

سوالات تشریحی

۱- من کیستم؟

« به شمشیری زهرآلود تشبیه شده ام که اگر چه ظاهری براق و زیبا دارم اما اثری خطرناک دارم. » : .....

۲- براساس سخن امام صادق علیه السلام ، اگر بخواهید محبوب ترین دوست برای دیگران باشید، چگونه رفتار می کنید؟

۳- نتیجه ی علاقه افراطی در دوستی چیست؟

۴- بر اساس آیه ی :

« وَ يَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي »

نتیجه دوستی با معیار نادرست چیست؟

۵- حدود و وظایف دوستی را نام ببرید و یک مورد را به دلخواه توضیح دهید.

۶- چرا همه ی انسان ها به دنبال انتخاب دوستانی برای خود هستند؟

۷- چرا انتخاب دوست در دوران نوجوانی از اهمیت بالایی برخوردار است؟

۸- دوستی با فرد نادان چه ضررهایی دارد؟

۹- چهار مورد از ویژگی های دوست خوب را نام ببرید.

۱۰- چرا حضرت علی علیه السلام دوستی با افراد بی بند و بار را منع کرده است؟

۱۱- حدود و وظایف دوستی را نام ببرید.

۱۲- میانه روی را باید در چه مواردی رعایت کرد؟

۱۳- براساس آیات قرآن حال و روز کسانی که در دنیا ، دوستان خوبی انتخاب نکرده اند ، چطور است؟

۱۴- نشانه ی خیرخواهی دوستان واقعی چیست؟

۱۵- با توجه به سخنان حضرت علی علیه السلام چرا نباید مسلمان با افراد بی بند و بار رفاقت کند؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

۱- چرا انتخاب دوست در دوران نوجوانی از اهمیت بسیاری برخوردار است؟

زیرا در سنین بلوغ عواطف انسانی در حال رشد و شکوفایی است و برقراری پیوند دوستی در این دوران به این شکوفایی کمک می کند و باعث پرورش عواطف نوع دوستی و محبت ورزی می شود.

۲- چرا در روایات به دوری از دوستی با افراد نادان سفارش شده است؟

زیرا افراد نادان کارهای خود را براساس فکر و اندیشه انجام نمی دهند، بلکه بر مبنای احساسات و هیجانات زودگذر انجام می دهند و ضررهای زیادی برای ما به همراه دارد. این افراد با دادن مشورت های غلط و نادرست به دوستان خود زمینه های انحراف و لغزش آنان را فراهم می آورند.

۳- دو مورد از کارهایی را بیان کنید که ، برای میانه روی در دوستی هایمان باید انجام دهیم.

۱- پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست ۲- نداشتن توقع بیجا از دوست ۳- پرهیز از علاقه افراطی

۴- توجه به آیات ۲۸ و ۲۹ سوره فرقان، حال و روز کسانی که در دنیا ، دوستان خوبی را انتخاب نکرده اند را بیان کنید.

در آن روز ظالم دو دست خویش را با دندان می گزد و می گوید ای کاش با پیامبر صلی الله و علیه و آله و دین او همراه می شدم. وای بر من کاش فلان شخص را بعنوان دوست خود انتخاب نمی کردم او مرا از یاد خدا گمراه کرد.

۵- هم نشین بد در روایات به چه چیزهایی تشبیه شده است؟

به شمشیری زهر آلود تشبیه شده است که اگر چه ظاهرشان براق و زیبا است اما اثری خطرناک دارند.

فعالیت کلاسی

به نظر شما چگونه ممکن است که دوست انسان از یک سو به عنوان برترین اندوخته و سرمایه معرفی شود و از سوی دیگر به عنوان پاره ای از آتش؟

فعالیت کلاسی

شاید شما نمونه هایی از این اثرپذیری تدریجی را از دوستان پیرامون خود دیده باشید. این نمونه ها را برای دوستان خود بیان کنید. امانتداری - راز داری

فعالیت کلاسی

فرهاد با ورود به محله جدید با یکی از هم سن و سالان خود ، که در همسایگی شان بود ، دوست شد. اما با گذشت زمان ، رفتار هایی از او دید که متوجه شد دوست مناسبی نیست. او اکنون بر سر یک دوراهی است ؛ از یک سو نمی خواهد به دوستی خود با او ادامه دهد و از سوی دیگر نمی داند چگونه می تواند به این دوستی نامناسب پایان دهد. شما چه پیشنهادهایی به او می دهید؟
اول نصیحت می کنیم اگر قبول کرد به دوستی با او ادامه می دهیم و گرنه ارتباط را قطع می کنیم چون خانواده من با این گونه ارتباط و دوستی مخالف است.

فعالیت کلاسی

به نظر شما چگونه می توان از ایجاد دلبستگی ها و علاقه های افراطی در دوستی ها جلوگیری کرد؟ و اگر کسی دچار این اشتباه شود چگونه می توان خود را از این وابستگی نجات دهد؟
قسمت اول : پرهیز از جهت گیری دوستیها به سمت روابط عاطفی شدید و در نظر گرفتن مصلحت و عقل در کلیه ارتباطات
قسمت دوم : باید به این مساله فکر کنند که این علاقه های افراطی باعث تعصب شدید می شود و در این صورت انسان نمی تواند قضاوت درستی درباره آن داشته باشد. باید منطقی بود.

www.my-dars.ir

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

@ASRschoo12

نویسنده و گردآوری : محمد پورگلوی